

Tolke forringer psykiatribehandling

Når psykisk syge flygtninge og indvandrere skal behandles, er der som regel en tolk tilstede. Og ofte resulterer behandlingen i forkert tolkning, misforståelser og konflikter. En metode, der tilbyder audio-visuel konsultation, skal nu behandle psykisk syge uden brug af tolke

Af **RIKKE KIM JUNG RASMUSSEN** (rjr@kl.dk)
Illustration **MIRSADA OPRASIC**

Kan en traumatiseret muslim fra det tidligere Jugoslavien sidde til konsultation med en serbisk tolk, uden at det ender i konflikt? Eller hvad med en tjetjensk patient og en russisk tolk? Situationen er ikke helt utænkelig. Ifølge psykiater Davor Mucic, leder af behandlingsstedet "Den lille prins" i Kastrup, findes der mange eksempler på, at patient og tolk er begyndt at diskutere den aktuelle politiske situation i stedet for behandlingen.

– Jeg har set talrige eksempler på dårlig tolkning og mistro til tolken under en psykiatrisk behandling af en flygtning eller indvandrer. Den grundlæggende tillid, der er mellem behandler og patient, bliver brudt, når der er en tredje person i rummet, og patienten har svært ved at åbne op og fortælle om sine traumatiske oplevelser som voldtægt og tortur, fortæller Davor Mucic.

Derfor har han taget initiativ til en ny behandlingsform, hvor sindslidende flygtninge kan få konsultation uden brug af tolk. Ideen er, at patienten via internettet får videokonsultation af en psykiater med samme etniske oprindelse. Den såkaldte telepsykiatri foregår ved, at psykiateren, der sidder i Kastrup, behandler patienten, som eksempelvis sidder i Århus på et revaliderings- eller flygtningecenter. De kan både se og høre hinanden.

– Fordelene ved telepsykiatri er, at behandlingen foregår på patientens modersmål, arabisk, farsi eller bosnisk. Og så varer konsultationen knap så lang tid, fordi alt ikke skal oversættes, konstaterer Davor Mucic, som selv er fra ex-Jugoslavien.

FÅ UDENLANDSKE PSYKIATERE

Ud over ham selv har behandlingscentret i Kastrup tilknyttet psykiatere og psykologer fra ex-Jugoslavien, Irak, Bulgarien, Polen, Ukraine, Egypten og Iran. Men derudover bor og arbejder der ganske få udenlandske psykiatere i Danmark, vurderer Davor Mucic. Og derfor har både distrikts- og lokalpsykiatrien været nødsaget til at bruge tolke i behandlingen og diagnosticeringen af flygtninge. Som i Lokalområde Vest i Århus Kommune, som er et af de mest indvandrer-tætte områder med Gjellerupparken og Bispehaven. Her mærker distriktspsykiater Hedda Herter ofte,

hvor store barrierer en tolk kan skabe.

– Når der tolkes, er det ikke altid det, der bliver sagt, der oversættes. Desuden er mange patienter – især dem fra Mellemøsten – beklemte i en situation med en tredje person. De er på vagt og spørger hele tiden, om tolkene nu også overholder tavshedspligten, fortæller Hedda Herter. I Odense Kommune har lokalpsykiatrien hverken arbejdskraften eller erfaringerne til at behandle alle de flygtninge, der bor i kommunen, mener socialoverlæge Elsebeth Stenager.

– Der er tale om dybt traumatiserede mennesker med en anden kultur, et andet sprog og andre opfattelser. De kræver helt specielt uddannede psykiatere, mener Elsebeth Stenager, som er meget interesseret i projektet med telepsykiatri.

Projektet forløber fra november i år til november 2007 og finansieres af Indenrigsministeriet og Sygekassernes Helsefond. ♥

Hurtigere behandling, forhåbentlig uden sproglige misforståelser. Det er den forventede effekt af telepsykiatri – psykiatrisk behandling via internettet.

